

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Кооперація у підприємстві»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр

Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Рік навчання 4, семестр 8

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 4

Мова викладання українська

Лектор навчальної дисципліни Контактна інформація лектора (e-mail) URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України	Томашевська Ольга Анатоліївна _____ tomashevaska2011@ukr.net _____ _____ https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=4588 _____
--	---

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Кооперація у підприємстві» є формування у студентів знань про види та особливості створення та функціонування кооперативів, а також їх розвиток в Україні та світі.

Компетентності ОП:

- *інтегральна компетентність (ІК):* здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 11. Здатність до організації підприємницької та торговельної діяльності в аграрній сфері за умов використання інноваційних підходів, кооперації та міжнародної інтеграції агробізнесу.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН 22. Вміти здійснювати організацію підприємницької, торговельної, біржової діяльності у сфері агробізнесу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
8 семестр				
Модуль 1. Створення та функціонування кооперативів				
Тема 1. Історичні основи створення кооперації	2/2	Знати: - предметну область дисципліни та її методологію; - поняття, види кооперативів та порядок їх створення; - теоретико-методологічні, організаційно-економічні засади кооперативної діяльності; - концепції демократичного управління кооперативом; - історію становлення, розвиток і закономірності послідовних трансформацій кооперативного руху в світі та в Україні; - суть кооперативних цінностей та принципів, затверджених Міжнародним кооперативним альянсом; - види кооперативів; - вимоги, що висуваються до членів (дійсних, асоційованих, потенційних) кооперативів, до управлінців кооперативу, Загальних зборів; - засади державної підтримки та Закони України «Про кооперацію» та «Про сільськогосподарську кооперацію» - особливості оподаткування кооперативів. Вміти: -- сформувати та організувати роботу ініціативної групи по створенню кооперативу; - визначити, які ресурси необхідні для забезпечення діяльності майбутнього кооперативу; - оцінити можливості майбутнього або існуючого кооперативу; - зареєструвати кооператив; - обчислювати податки та подавати податкову звітність кооперативу.	Написання та захист реферату. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач. Здача практичної роботи.	100
Тема 2. Теоретичні основи кооперації	2/2			
Тема 3. Поняття, види кооперативів та порядок їх створення	2/2			
Тема 4. Право членства у кооперативі	2/2			
Тема 5. Особливості оподаткування кооперативів	4/4			
Тема 6. Державна підтримка кооперативів	2/2			
Модуль 2. Розвиток кооперації в Україні та світі				
Тема 7. Правові основи діяльності сільськогосподарських кооперативів.	2/2	Знати: - правові основи діяльності сільськогосподарських кооперативів. - особливості управління сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами, відмінність управління в кооперативних формуваннях від управління іншими формами ведення господарської діяльності; - об'єктивні та суб'єктивні потреби в розвитку кооперації в Україні; - основи процесу створення та ліквідації кооперативів; - основні документи кооперативу; - основні закономірності та тенденції розвитку кооперації у підприємстві;	Написання та захист реферату. Виконання самостійної роботи (в.т.ч. в elearn) Розв'язок задач.	100
Тема 8. Розвиток сільськогосподарської кооперації в Україні	2/2			
Тема 9. Розвиток обслуговуючої та споживчої кооперації	2/2			
Тема 10. Розвиток виробничої кооперації	2/2			
Тема 11. Зарубіжний досвід сільськогосподарської кооперації	2/2			

Тема 12. Міжнародне кооперативне співробітництво	2/2	- особливості міжнародного кооперативного співробітництва. Вміти: - створити, реорганізувати та ліквідувати сільськогосподарський кооператив; - використовувати зарубіжний досвід сільськогосподарської кооперації.	
Всього за 8 семестр			70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендовані джерела інформації

- Горьовий В. П., Буценко Л. В. Управління діяльністю кооперативів : навч. посіб. Київ: ЦП «Компринт». 2020. 563 с.
- Куцик П., Семів С., Куцик В., Полякова Ю., Шевчик Б. Стан, проблеми та пріоритети розвитку аграрної кооперації в Україні в контексті викликів сучасності. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. №48. URL: <https://doi.org/10.55643/fcapter.1.48.2023.3956>
- Лупенко Ю.О., Малік М.Й., Шпикуляк О.Г. Теоретико-методологічні засади розвитку сільськогосподарської кооперації в Україні. *Економіка АПК*. 2021. № 8. URL: <http://eapk.org.ua/contents/2021/08/31>
- Матковський П., Олійник Р., Луцак М. (2024). Соціально-економічна сутність кооперації, її роль в інвестиційно-аналітичних процесах контролінгу територіальних громад. *Економіка та суспільство*, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-148>
- Методичні рекомендації з розробки бізнес-плану обслуговуючого кооперативу зі зберігання, доробки та маркетингу зерна. URL: <http://dobrobut-hromad.org/wp-content/uploads/2016/01/grain-coop-bp-methodology.pdf>
- Пожар А. А. Кредитно-кооперативний сектор економіки європейських країн : монографія. Полтава : РВЦ ПУЕТ. 2013. 278 с. URL: <http://dspace.puet.edu.ua/bitstream/123456789/3251/1/2014-Pozhar-Monogr.pdf>
- Приліпко С. М. Розвиток обслуговуючої кооперації сільських територій : теорія та практика : монографія. Київ : ТОВ "Август Трейд". 2019. 372 с.
- Про затвердження модельних статутів сільськогосподарського кооперативу : Постанова Кабінету Міністрів України від 03 березня 2021 р. № 175. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-modelnih-statu-a175>
- Про кооперацію : Закон України від 10 липня 2003 р. № 819. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1087-15#Text>
- Про сільськогосподарську кооперацію : Закон України від 21 липня 2021 р. № 1087. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text>
- [Розвиток сільськогосподарської кооперації в умовах воєнного стану та післявоєнної відбудови аграрної економіки: монографія / \[М. Й. Малік, Ю. О. Лупенко, О. Г. Шпикуляк та ін.\]; за редакцією М. Й. Маліка. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 194 с.](#)
- Розвиток сільськогосподарської кооперації та інтеграційні процеси в аграрному секторі економіки: монографія / Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»: за ред. М.Й. Маліка. Київ : ННЦ «ІАЕ», 2019. 374 с.
- Рудік О. Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація: навч. посіб. URL: http://nauka-pdatu.at.ua/Doradnictvo/cd_011-MAPFU-Coops-Agrocoops_module_Text-UKR.pdf
- Сільськогосподарський кооператив: теорія, методика і практика організації та функціонування / Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки» [Лупенко Ю.О., Корінець Р.Я., Малік М.Й. та ін.]. Київ: ННЦ «ІАЕ», 2023. 160 с.
- Спільна діяльність малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції як проста форма кооперації (у формі договору простого товариства): методичні рекомендації / Ю.О. Лупенко, М.Й. Малік, О.Г. Шпикуляк та ін. К. : ННЦ «ІАЕ», 2022. 60 с.
- Стратегія розвитку підприємництва, кооперації та агропромислової інтеграції в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення аграрної економіки України / [Ю. О. Лупенко, М. Й. Малік, О. Г. Шпикуляк та ін. Київ: ННЦ „ІАЕ”, 2022. 32 с.

17. Формат типового бізнес-плану зернового кооперативу. URL: [http:// www.zerno.org.ua/download/file/44-format-tipovogo-biznes-planu-zernovogo-kooperativu](http://www.zerno.org.ua/download/file/44-format-tipovogo-biznes-planu-zernovogo-kooperativu)
18. Господарський кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
19. Офіційний сайт Міжнародного кооперативного альянсу. URL: www.ica.coop/members/member-stats.html
20. Офіційний сайт Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України. URL: <https://www.coop-union.in.ua/>
21. Податковий кодекс України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
22. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
23. International Cooperative Agricultural Organisation (ICAO). URL: <https://ica.coop/en/taxonomy/term/29>